

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep
0032 OSLO

Deres ref
06/03855-2

Vår ref
06/2215 FM CW

Dato
29.05.2006

-2

Lokalt ansatte ved utenlandske ambassader i Oslo – lov om obligatorisk tjenestepensjon

Det vises til Utenriksdepartementets brev 21. april 2006 der Finansdepartementet bes besvare tre spørsmål knyttet til lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bakgrunnen opplyses å være følgende: "Utenriksdepartementet har mottatt en note fra Portugals ambassade i Oslo som på vegne av samtlige ambassader i Norge har anmodet om en redegjørelse for virkeområde for Lov om obligatorisk tjenestepensjon. Henvendelsen er særlig knyttet til spørsmålet om forholdet til lokalt ansatte ved ambassadene."

Spørsmål 1:

"Skal ambassader eller den staten de representerer regnes som foretak med hensyn til lovens virkeområde som beskrevet i tjenestepensjonsloven § 1, 1. ledd, jf. 2. ledd?"

Svar:

Lov om obligatorisk tjenestepensjon § 2 pålegger nærmere angitte foretak å ha pensjonsordning etter foretakspensjonsloven eller innskuddspensjonsloven som sikrer arbeidstakere i foretaket alderspensjon i samsvar med kravene i loven. Det fremkommer av lovens § 1 annet ledd hva som skal regnes som "foretak" i lovens forstand. Bestemmelsen lyder: "Som foretak regnes aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, enkeltpersonforetak og ethvert annet rettssubjekt som har arbeidstaker i sin tjeneste." Finansdepartementet legger til grunn at en fremmed stat, eller dennes ambassade, faller inn under begrepet "rettssubjekt", slik at loven kommer til anvendelse dersom den fremmede staten eller ambassaden har arbeidstaker i sin tjeneste i Norge.

Spørsmål 2:

"Hvem omfattes av begrepet "arbeidstaker" i § 1, 2. ledd, § 2 og § 3?"

Svar:

Det følger av forarbeidene til lov om obligatorisk tjenestepensjon at uttrykket arbeidstaker skal "forstås som personer som er pliktig medlem i folketrygden, med medlemskap som omfatter opptjening av pensjonsrettigheter. Dette er samme forståelse av begrepet arbeidstaker som det som følger av innskudds- og foretakspensjonsloven" (Ot. prp. nr. 10 (2005-2006) s. 69 annen spalte). Det fremgår av dette at andre enn pliktige medlemmer av folketrygden, det vil si personer som er frivillig medlem av folketrygden eller ikke medlem av folketrygden, ikke skal regnes som arbeidstaker og ikke kan være medlem av tjenestepensjonsordning. I forskrift 16. mars 2006 nr. 311 om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden er det gjort unntak fra kravet om pliktig medlemskap i folketrygden for nærmere angitte personer.

Reglene om hvem som har pliktig medlemskap i folketrygden følger av folketrygdloven §§ 2-1 til 2-6. Hovedregelen i disse bestemmelsene i folketrygdloven er at personer som er bosatt i Norge, er pliktige medlemmer i folketrygden. Det følger av folketrygdloven § 2-11 første ledd at: "En utenlandsk statsborger som er arbeidstaker hos en fremmed stat eller i en mellomfolkelig organisasjon, er unntatt fra pliktig medlemskap. Det samme gjelder en utenlandsk statsborger som er arbeidstaker hos en slik person."

Vilkåret om pliktig medlemskap i folketrygden for å regnes som arbeidstaker i forhold til reglene i lov om obligatorisk tjenestepensjon, innebærer at en utenlandsk statsborger som er ansatt ved et fremmed lands ambassade ikke anses som arbeidstaker i henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon. Norske statsborgere ansatt ved et fremmed lands ambassade i Norge, vil være pliktige medlemmer i folketrygden, og vil derfor være regnes som en arbeidstaker i lov om obligatorisk tjenestepensjons forstand.

Spørsmål 3:

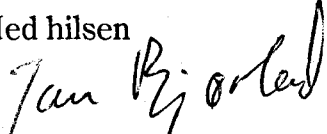
"Foreligger det noe skille i forhold til tjenestepensjonsloven mellom ikke-diplomatisk personell ansatt av ambassaden/fremmed stat og ikke-diplomatisk personell ansatt direkte av den enkelte ambassadør (kokk, hushjelp m.v.)"

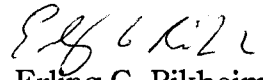
Svar:

Lov om obligatorisk tjenestepensjon skiller ikke mellom ikke-diplomatisk personell ansatt ved ambassaden/fremmed stat og ikke-diplomatisk personell ansatt direkte av den enkelte ambassadør. Departementet antar at ambassadører med arbeidstaker i sin tjeneste faller inn under lovens definisjon av foretak. Når man skal avgjøre hvem som anses som arbeidstakere i lovens forstand, må en på samme måte som ved ansatte ved ambassaden/fremmed stat skille mellom ansatte som er pliktig medlem av folketrygden og ansatte som ikke er pliktig medlem av folketrygden. Det vises til

drøftelsen ovenfor. Dette innebærer etter Finansdepartementets vurdering at norske statsborgere ansatt direkte av den enkelte ambassadør skal regnes som arbeidstaker.

Med hilsen

Jan Bjørland e.f.
ekspedisjonssjef

Erling G. Rikheim
avdelingsdirektør

Kopi: Kredittilsynet